

دومین همایش ملی افق های نوین در توانمندسازی و توسعه پایدار معماری عمران، گردشگری و محیط زیست شهری و روستایی

۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۴

مدیریت جامع حوضه و کنترل سیل

سمیه محمدیان لنبران

کارشناس ارشد مهندسی عمران-آب

water.civil2011@gmail.com

چکیده

چکیده

شتابزدگی و زیاده خواهی انسان در دور ساختن بلایای طبیعی از خود و دستاوردهایش به حدی بوده است که روش های به کارگرفته توسط وی منجر به خسارات و بلایای جدیدی شده و بسیاری از منابع طبیعی در دسترس انسان را که می توانست به عنوان یک ذخیره برای نسلهای بعد باشد از بین برده است. مدیریت جامع حوضه ی آبریز جدیدترین روشی است که با هدف حفظ هرچه بیشتر منابع طبیعی و انسانی و اقتصادی در پی ایجاد تعادل بین اجزای مختلف حوضه و عملکرد انسان در مقابل بلایای طبیعی از جمله سیل معرفی شده است. در این نوع رویکرد ضمن رفع مشکل طرح شده، از مشکلاتی که در اثر اجرای طرح های یک جانبه گرایانه ایجاد می شود پیشگیری شده و باعث حفظ منابع و زمینه ساز توسعه ی پایدار می گردد. در تحقیق حاضر به معرفی و لزوم به کارگیری مدیریت جامع حوضه ی آبریز در مقابل سیلاب پرداخته و تاثیر همه جانبه ی آن بر ایجاد شرایط بهتر زیست محیطی، کنترل سیلاب و حفظ جان و مال انسانها شرح داده شده و انعطاف پذیری، قابلیت برگشت پذیری و ایجاد عدالت اجتماعی و ... آشکار شده است.

کلمات کلیدی: منابع طبیعی، مدیریت جامع، حوضه ی آبریز، کنترل سیلاب، توسعه ی پایدار

۱. مقدمه

امروزه بیشترین خسارات ناشی از بلایای طبیعی به سیل و طوفان نسبت داده می شود. طبق آمار جهانی خسارات ناشی از سیل و طوفان در یک دهه بالغ بر ۲۱ میلیارد دلار در مقابل خسارات ۱۸ میلیارد دلاری زلزله بوده است. در ایران نیز ۷۰٪ از اعتبارات طرح کاهش اثرات بلایای طبیعی و ستاد حوادث غیر مترقبه، صرف خسارات ناشی از سیل شده است. (وطن فدا، ۱۳۸۱)